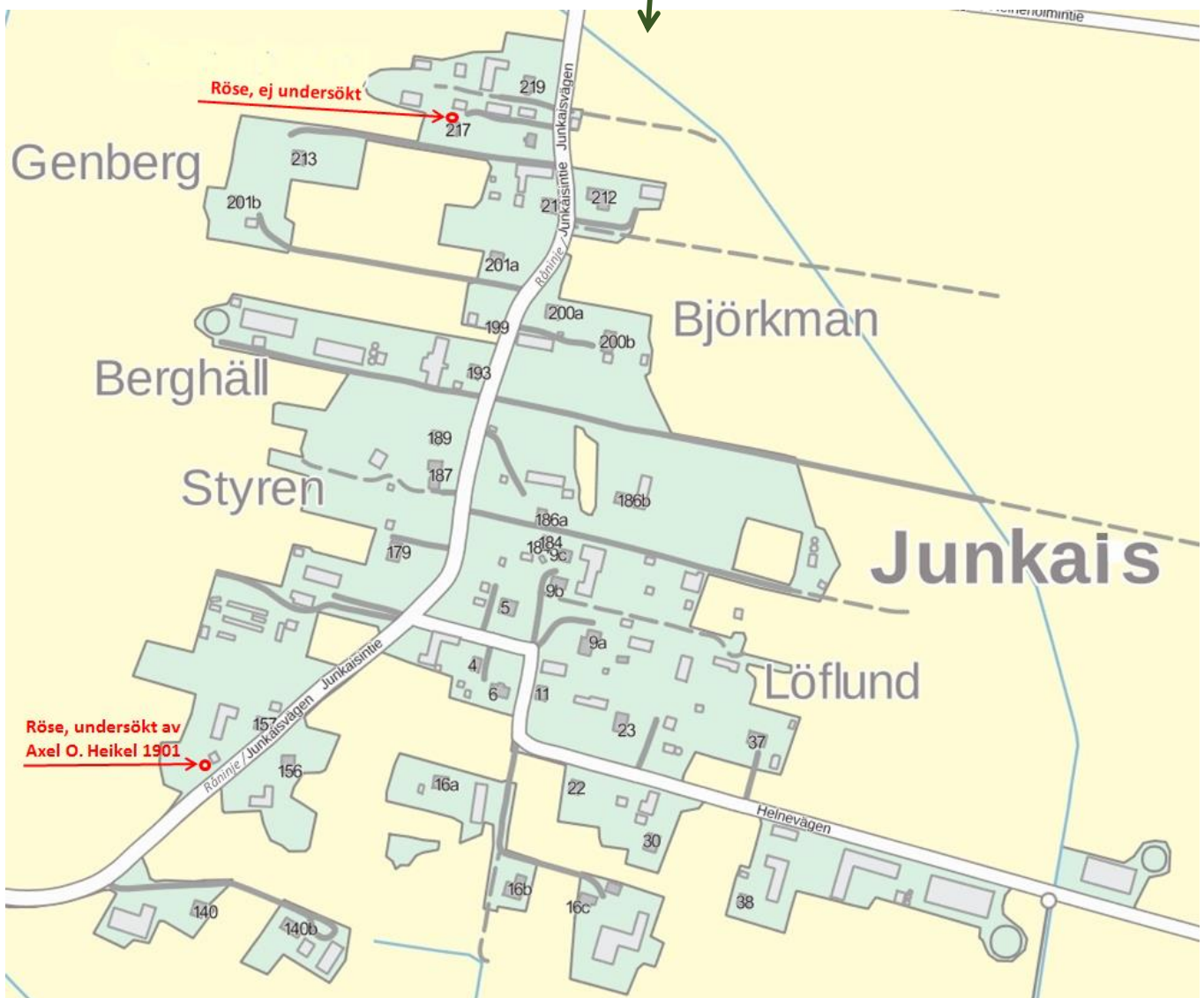

FORNMINNEN I JUNKAISBRÄNNAN

1 (12)

I MALAX

N° 89

WASABLADET.

Fyrstondsjätte årgången.

1901

Prenumerations- och annons-
Kontor
Kyrkoespian 18.
Utgivningsdagar:
Tisdag, torsdag o. lördag
kl. 8 f. m.

Annonspris:
Före texten 20 p., efter texten 15 p. för petrad.
Födelse-, förföljnings- och vigselannons 1 mk 50 pl.
Dödsannons med ram 2 mk 50 pl.
Dödsannons utan ram 1 mk 50 pl.
Dödsannons med ram och kors 3 mk.

Wasa

Torsdagen den 25 Juli.

Prenumerationspris:
i F. W. Unggrens boktryckeri i Wasa:
Helt år 5 Mk — 74
Halvt år 2 — 50
Ejendele år 1 — 35
En månad — 45
Lösenummer 10 —
För hemskänkning 1 mk 50 p.
för år och 15 p. för månad.

Prenumerationspris:
i postkontoret i Finland:
Helt år 6 Mk — 95
Halvt år 3 — 52
3 månader 1 — 30
2 månader 1 — 20
En månad — 79
Till utlandsst:
Helt år 10 Mk — 39
Halvt år 5 — 19
3 månader 2 — 55

Färlöfvrade: Gunnar Jack, Åbo, Sigris Meyer, Sthlm; Edith Sjöström, Hlm; Otto Rinne, Karina, Döde: Pastorikan Olivia Sofia Charlotta Bergström, i Wasa; i Lempsala

Paviljongen.
I afton kl. 8—11
Konsert

af Wasa Bataljons hela musik-
kår, under ledning af Herr Kapell-
mästar Aufrechtig.

Sandviks Villa.

Dagligen från kl. half 9 e. m.

Aftonunderhållning.
Obs! Ute i det fria. Artisterna
uppträda å musikestraden.

Wasa Aktie Bank.

Högsta depositionsränta 5 0

Ränta å depositions-kon-

tokurant (kapital-räk-

ning)

Wasa den 25 Juli.

Fornfynd i Malaks.

Då bondesonen Johannes Tyri
d. 21 juni d. å. kommit till ett
röse på den s. k. Junkarsbrännabacken
i Öfvermalaks by för att därifrån
släpa sten till plan framför en smedja, såg han spetsen
af ett svärd sticka fram mellan
stenarna. Medan han upptog
detta, anträffade han ett annat
svärd strax invid. Gossen
hade förstånd nog att efter dessa
fynd åställa från stensläpning från

Advokat- & Notariatsbyrå,
von Troil, Mannil & J. Malmberg.
Mottagningstid 1/2 10—1 och 4—6. Telefon 444.

Hasselblatt & Boxström. Sakförelsekontor.
Rådhusg. 15.
Telefon 130.
Samladare: Västskärsbäckens Gustaf Ignatius, F. A. Fehrsen och Udo Schmitts
af i Finland funna järnsaker) gar — icke spiraler, såsom i fynd
sökte man sedan efter motsve- från slutet af hednaden; en
rande teckningar för att för sig del af ett tuni; bronsarmband
förklara betydelsen af de kunniga med cirkel- och rutmönster;
föremålen. Detta lyckades också ett mindre armband af gornradt
delvis, men någon aning om de- bronsband; spirallagd brons-
fäns ålder — här samlat 1 300. Träskärls (framman af ett hand

Artikel publicerad i Wasabladet

Wasa den 25 juli 1901

Fornfynd i Malax

Då bondesonen Johannes Tyri d. 21 juni d. å. kommit till ett röse på den s. k. Junkarsbrännabacken i Öfvermalaks by för att därifrån släpa sten till plan framför en smedja, såg han spetsen af ett svärd sticka fram mellan stenarna. Medan han upptog detta, anträffade han ett annat svärd strax invid. Gossen hade förstånd nog att efter dessa fynd afstå från stensläpning från detta ställe, hvarför han begaf sig för detta ändamål till en annan backe, hvarrest icke något röse fanns. Svärden hamnade efter någon dag hos socknens pastor E. S. Cronström för att vid tillfälle genom ortens länsman insändas till Historiska museet i Helsingfors. Emellertid väckte dessa fynd en berättigad åstundan att taga själfva fyndstället i närmare ögnasikte. Pastor C:s familj jämte några andra intresserade vandrade midsommarafton den par kilometer långa vägen för att själfva bese det märkliga stället.

Röset ifråga är mycket utbreddt och af obetydlig höjd, medan detsamma mäter i genomskärning 20 meter och har därifrån släpats sten i långliga tider så att en del af detsamma är ända till botten eller marken blottad på stenar. Å andra sidan har man till röset släpat stora sprängda stenblock från den närbelägna åkern och ligger det några steg från en förbigående åkerväg. I den från vägen bortvända dalen af röset synes en låg, jordfast sten, invid hvilken man uppkastat flere gropar i

det omgivande lagret af småstenar. Under sådana omständigheter är det sannerligen icke att undra om man redan vid ett närmare betraktande af en sådan ”jättgraf”, såsom sådana rösen kallas på orten, skall kunna plocka fram fornsaker ur densamma. Så blef också fallet denna gång. Vi vilja icke tro, att det var midsommarnatten i och för sig, som gjorde besöket så lyckobringande för nämnda sällskap. Väl plägade man på en sådan natt förr i tiden spå lycka. Nu sågos forntidens hjältar och hjältinnor värnlöst aflämnat en del af sina vapen och smycken, som man här nedlagt för att tjäna och fröjda dem i den andra världen, åt nyfikna besökande på deras grift, för hvilken senare släkter förlorat all respekt och aktning. Tack vare ”jättgravens” redan förut plundrade och blottade tillstånd, såg ingenjör A. Lönnbohm (som vistas på orten för pågående storskiftesreglering och nu var med i sällskapet), genast vid ankomsten spetsen av en sköldbuckla sticka fram mellan stenarna på botten af röset. Denna hade tjänat till skydd för handen på den här begravna hjältens sköld, som för öfrigt torde varit av skinn och trä. Medan detta hattlika föremål upptogs märktes strax invid ett vackert korsarmadt bågspänne af brons, som antagligen tjänat att på bröstet eller ena axeln fasthålla hjältens öfver armarna och ryggen fladdrande mantel. I detsamma framdrog lyceisten Paul Cronström ett svärd, som kroknat under större stenar man våldsamt kastat på detsamma, sedan det blifvit nedlagdt kanske af någon anförvandt såsom offer. Äfven fröknarna Maria, Ester och Linnea Cronström hade lyckan att till först få vidröra delar av betsel, som för mer än 1 000 år sedan styrt en eldig springare. Kanske betydde allt, att

*) Torde vara Johannes Tuure.

den tidens damer öfvade ridssporten mer än våra dagars. I hvarje händelse bevisar fyndet att den tidens Malaksbor icke vore bara sjörofvare, utan förstodo ock att färdas ståtligt till lands. Om man skulle tvifla på att den tidens Malaksflickor redo, så torde det icke kunna dragas i tvifvelsmål, att de fragment af en rundtenad halsring av brons, som nämnda fröknar därpå sågo blottade på ett närbeläget ställe, tillhört en hjältinna eller sköldmö från Malaks. I den s.k. länsmanskatekesen (af Arkeologiska kommissionens utgifna miniatyrkodexen med afbildningar af i Finland funna järnsaker) sökte man sedan efter motsvarande teckningar för att för sig förklara betydelsen af de kuriösa föremålen. Detta lyckades också delvis, men någon aning om deras ålder – här ungefär 1 300–1 400 år – kunde man icke få, emedan ett enda årtal icke finnes i hela katekesen.

Par veckor senare anlände jag till orten och lät omedelbart med tillhjälp af flere karlar närmare undersöka den del af röset, hvarest de förut nämnda sakerna blifvit uppluckade. Härvid hittades: ett band af järn för antagl. något kärl av ett ämbares storlek; ett större knifbett; spetsen af en spjutspets (som säkerligen haft långt skatt, likt en kosackpik); en pincett af järn (för uttryckande af skäggstrån); en trekantig knapp af brons till fästet af en knif eller dolk; ett likarmadt bågspänne af brons; en mycket vacker nål af brons med utslitet eller söndradt öga; en sölja af brons; 2 små ringar, den ena af järn, den andra af brons; spetsfragmentet af en sköldbuckla (alltså en andra sköld); några andra fragment af järn och brons samt ett rännformigt föremål (fragment) af silfver med spår af förgyllning i ena ändan. Detta föremål utgör säkerligen en del af kantbeslaget till en sköld. Möjligen blef skölden vid begravningen sönderslagen eller uppbränd på det bål, hvars lågor förtärt den aflidnas kropp och kläder. Därför hittades också här en massa brända bensmulator, som sållades fram ur mullen. Då flere af de funna föremålen äro särdeles vackra och rara, särskildt det korsarmade bågspännet och kantbeslaget af silfver till skölden, så har man skäl att antaga att en mäktig och ansedd hjälte blifvit här bränd, öfver hvars ben, vapen och smycken högen sedan blifvit uppkastad. Dock är det ingalunda sagdt, att vi här hafva att göra med minnen af blott en hjälte; här kunna flere aflidne eller andra följeslagare och kvinnor gjort t. o. m. ofrivilligt sällskap. Grafrösets vidare undersökning måste jag lämna åt framtiden. De upptagna

stenarna återkastades på sitt förra rum i ”jättgrafven” som väl framdeles måtte få förbli fredad för hvarje slags ohägn.

Dagen därpå undersökte jag ett annat forn-röse på Lågas hemmans mark och beläget midt i byn. Det var mig bekant sedan ifjol, då jag äfven besökte orten, men för regn kunde med detta röse intet företagas. Jag såg dock att stenarna blifvit nästan puts och klart bortsläpade, endast en del större kantstenar betecknade den förre ”jättgrafvens” konturer. Äfven uppluckade jag då på den blottade bottnen af röset en mängd brända bensmulator.

Här hade således en total plundring försiggått. Jag började fråga efter möjligen här funna forn-saker och lyckades från tre gårdar hopsamla en hel hop saker, såsom vapen af järn, etc., hvarförutom jag anträffade i byns smedja en spjutspets, som redan hunnit få en annan form på spetsen, men hvars ursprungliga holk förrådde föremålets mer än tusenåriga ålder. Rösets botten undersöktes nu denna gång sålunda, att alla lösa stenar kastades åt sidan och mullen sållades, hvarvid följande forn-saker anträffades: en liten skära, som bevisar att malaksborna – eller – hvad de då kallades – redan i medlet af första årtusendet efter Kr. föd. förstodo sig på sädesodling, sannolikt var det korn; hälften af ett eldstål, hvarmed eld slogs mot kvarts i stället för flinta, som ju icke finnes här i landet i naturen; två kniffragment; randbeslag – denna gång, såsom vanligen, af järn till en sköld; litet rundt spänne (med kors i ringen) af brons jämte en vidhängande ked, likaså av brons (keden består av små enkla ringar – icke spiraler, såsom i fynd från slutet af hednatiden); en del af ett tunt bronsarmband med cirkel- och rutornament; ett mindre armband af oorneradt bronsband; spirallagd bronstrådsplatta (fragment af ett kedfäste); 4 hela och 2 fragment af röda pärlor (bränd lera); en mindre aflång blå glaspärla (funnen af en af fröknarna Cronström på bottnen af röset under undersökningsarbetets fortgång); en brynsten samt flere bitar af slagg eller ”smidesinder” enligt Malaksmålet och en mängd brända bensmulator. Sedan mullen sållats samlades de kringkastade stenarna åter i röset.

Medan arbetet fortgick infann sig bl. andra bonden Erik Staf och lämnade mig en s.k. celt av järn d. ä. ett litet huggjärn, som användts med krokigt skaft och varit sin tids yxa. Yxa af nuvarande eller besläktad form med rakt skaft var okänd i Finland

för 1 500 år sedan och några århundraden längre fram. Denna pjäs hade nämnde bonde hittat ifjol då han tillfälligtvis kommit att gå öfver röset, som ligger tätt invid en åkerväg; det skall varit innan jag besökte stället.

Några stenkast härifrån och inom Lågas hemmans gårdsplan uppgräfvde jag ifjol en hel hop saker, som jag efter minnet dock icke vill försöka beskrifva eller uppräknas, då jag icke har mina anteckningar till hands. Stället betecknas icke af några hoplagda stenar och gjordes gräfningen tämligen på måfå. Anledning därtill gaf dock den omständigheten att man för ungefär 1 ½ decennium sedan, vid utgräfning af grundvalen till ett fähus, hittat åtskilliga fornföremål, af hvilka en del kort därpå genom häradshöfding Svanljung i Wasa hamnade i statens historiska museum. Hvad som dock icke kom dit var bl.a. en halsring af silfver, som av smeden på orten blef använd till – tvenne fiskdrag. En liten bit af det uppsmälta silfret räddades för någon tid sedan genom pastor Cronström från smedens smedja och har han nu genom mig förärat det till historiska museet.

Då vi till det berättade ännu tillägga att endast i Öfvermalaks by finnas 70 stenrösen eller ”jättgrafvar”, kunna vi med förnöjelse konstatera att Malaks måste haft en jämförelsevis glänsande forntid. Vi kunna lära känna dess lif, dess vedermodor och glans blott genom dessa forngrafvar, som innan de blifvit riktade med kvarlefvor af de döda säkerligen eller åtminstone ofta användts såsom bostäder af de lefvande. Detta förklarar, hvarför vi i många rösen icke anträffa några (brända) ben alls, utan blott hårdplatser invid och emellan större stenar med kol och aska. På sådana platser hittas ofta skärfvor af lerkrukor. Så göra negrer än idag i Afrika att de lämna en afliden i hans af kvistar flätade och med ler öfverstrukna koja, utflytta själfva därifrån och uppföra sig en ny dylik invid. Äfven vid Altaj kan man ännu anträffa sådana jordkojor, som sedan de först tjänat de lefvande till bostad blifva de dödas grifter. Men hvarför gå så långt? Nordligaste Skandinaviens s.k. ”gammer” påminna om stenålderns gånggrifter i Södra Skandinavien.

Dessa rösen äro således de värdefullaste dokument, genom hvilka vi lära känna vårt lands hedniska forntid. Men de kunna vara och förblifva det blott på det villkoret, att de lämnas fullkomligt fredade och för hvarje slags ohägn förbehål-

len h. o. h. den vetenskapliga forskningen. Hvad Malaks beträffar, ha vi sett huru det ena röset efter det andra plundrats – såsom öfver allt i landet mer eller mindre varit fallet – på sina stenar, med hvilkas aflägsnande spåren af dess existens försvinna. För att folket skall bättre lära känna och respektera dessa fasta fornminnen, har därför på statsarkeologens initiativ en arkeologisk undersökning af landet påbegynts i afsikt att få dessa rösen förtecknade i alla delar af Finland. Detta förtecknande försiggår särskildt i de socknar och byar, i hvilka storskiftesregleringar pågå och är det meningen att genom tillhandahållande af sådana förteckningar åt respektive landtmätare få dessa rösen utsatta på de nya kartorna. Väl äro landtmätarna författningsenligt ålagda att utan vidare på kartan inrita sådana fornrosen, men anföra de till sin ursäkt, att de icke ega den kunskap, som behöfves för att säkert bedöma hvad som är ett förhistoriskt röse. Åtminstone ett undantag kan jag dock med fägnad anföra. Då jag senaste sommar jämte mitt biträde mag. H. Sirelius och på uppdrag af Arkeologiska kommissionen anlände till Öfvermalaks by för i fråga varande förtecknande, fann jag att dessa rösen till allra största delen redan blifvit för tre år sedan inritade på den nya kartan. Detta hade landtmätare Lönnbohm gjort (en broder och föregångare i arbetet till förutnämnda L.). Hvad som emellertid icke heller här mer kunde åstadkommas var att få dessa rösen utbrutna från hela skiftet, hvilket varit önskligt och säkerligen lätt görligt, blott det föreslagits och förehafts innan skiftandet försigått. Nu komma i nämnda by af dess omkring 300 hemman flere att blifva utflyttade till just sådana backar, på hvilka många fornrosen finnas. Utbrutna hade dessa ”jättgrafvar”, som i allmänhet af folket kunna särskiljas från andra, senare uppkastade stenhopar, ingifvit en respekt, som icke lämnat någon undskyllan åt okunnigheten. Detta förteckningsarbete är ännu i sin början och därför har det icke öfver allt kunnat i tid ingripa.

Esse den 21 juli 1901

Axel O. Heikel.

— **Fornfynden i Malaks.** Till Wasabladet skrifwes: I artikeln „Fornfynd i Malaks“, införd i Wasabladet N:o 89 för den 25 juli detta år uttalas i slutet af densamma önskwärðheten af att de af landtmätar K. Lönnbohm på storskifteskartan tecknade (till antalet 66) „jättgrafwar“ eller fasta fornlämningar från äldre järnåldern äfwen blifwit från storskiftet utbrutna. Detta har emellertid genom nämnde herr L. för 3 år sedan blifwit gjordt. Detta är så mycket mera anmärkningswärdt och förtjänstfullt som herr L. gjort det på eget initiativ. Före utbrytandet skall han ha skrifwit till Arkeologiska kommissionen med anhängan om arkeologiskt biträde, men då intet swar erhöles, utförde han utbrytandet på eget bewåg, hwarigenom han gått Arkeol. kom:s försenade omsorg i förwäg. I fall alla landtmätare wore lika insiktsfulla och företagsamma, skulle otaliga fasta fornlämningar inom kort komma under det effektiva skydd, som förtecknandet af desamma genom Arkeologiska kom:s tjänstemän åtminstone delwis torde afse, isynnerhet om dessa utsändas några år för sent som fallet varit i Malaks.

Helsingfors d. 23 augusti 1901.

Axel O. Heikel.

P. S. I samma uppsats uppges (genom tryckfel) att den s. k. läns-manskatekesen skulle innehålla afbildningar blott af järnsaker. Naturligen bör det heta fornsaker. D.

Fornfynden i Malaks – tillägg 12 sept. 1901

Till Wasabladet skrifwes:

I artikeln „Fornfynd i Malaks“ införd i Wasabladet N:o 89 för den 25 juli detta år uttalas i slutet af densamma önskwärðheten af att de af landtmätar A. Lönnbohm på storskifteskartan tecknade (till antalet 66) „jättgrafwar“ eller fasta fornlämningar från äldre järnåldern äfwen blifwit från storskiftet utbrutna. Detta har emellertid genom nämnde herr L. för 3 år sedan blifwit gjordt. Detta är så mycket mera anmärkningswärdt och förtjänstfullt som herr L. gjort det på eget initiativ. Före utbrytande skall han ha skrifwit till Arkeologiska kommissionen med anhängan om arkeologiskt biträde, men då intet swar erhöles, utförde han utbrytandet på eget bewåg, hwarigenom han gått Arkeol. kom:s försenade omsorg i förwäg. I fall alla landtmätare wore lika insiktsfulla och företagsamma, skulle otaliga fasta fornlämningar inom kort komma under det effektiva skydd, som förtecknandet af desamma genom Arkeologiska kom:s tjänstemän åtminstone delwis torde afse, isynnerhet om dessa utsändas några år för sent såsom fallet varit i Malaks.

Helsingfors d. 23 augusti 1901.

Axel O. Heikel

PS I samma uppsats uppges (genom tryckfel) att den s. k. läns-manskatekesen skulle innehålla afbildningar blott af järnsaker. Naturligtvis bör det heta fornsaker. D.

Ovan i tidningsartiklarna nämnda personer

Axel O. Heikel i början på 1900-talet

Axel Olai Heikel (1851–1924) var en finländsk etnograf och arkeolog.

Heikel var från 1889 till 1892 docent i finsk etnografi i Helsingfors, blev 1893 intendent vid Arkeologiska kommissionen och 1917 för det etnografiska museet på Fölisön, som var hans skapelse. Han fick professors titel 1920. Mellan 1883 och 1886 samt 1889 och 1893 företog han omfattande etnografiska och arkeologiska forskningsfärder till finsk-ugriska stammar i Ryssland.

Kaarlo Lönnbohm

Kaarlo Lönnbohm (1862–1928) var vice lantmätare i Vasa län 1888–1898 och bodde i Malax.

Esaias Severin Cronström

Esaias Severin Cronström (1842–1924), född i Kaskö, predikant i Kaskö 1871, kapellan i Petalax 1877, sockneadjunkt i Malax 1886–1904, kyrkoherde i Övermark 1904–1924.

Artturi Edvard Lönnbohm

Artturi Edvard Lönnbohm (1874–1942) bodde och verkade som lantmätare i Malax i 30 års tid.

Se en utförlig presentation av Artturi och Kaarlo Lönnbohm, deras familjer och deras verksamhet i Malax i **Aanacko 2014**

<http://museum.malax.fi/Aanacko2014.pdf>

Junkarebrönnarna

A.O. Heikel 1901, 1903

KM 3975:1-24
4263:1-5

3.

Ett stort röse, var ursprungliga diam. torde ha överstigit c 20 m. men som under olika repriser har varit föremål för "ombearbetning", bl.a stenar har förts bort och stenar från närbelägna åkrar har kastats på röset. På södra delen av röset har hittats före Heikels undersökningar under olika tiden:

tre st svärdslikor (74-86 cm långa), fragment av betsel, en skjöldbuckla, ett spänne med ringgarnityr och fasetter⁸⁰⁰ knoppar (4:8)

Vid sin undersökning 1901 hittade A.O. Heikel i kumlets södra del därtill: bl.a. två knivar, en ev. tunnband av järn (av ett träkärl eller dyl.) fragmenter av en skjöldbuckla, en spjutspets, pinsette i en järnring, en övärdsknopp ^{16:2} av brons, ett likarmade spänne med profilerade ändar, två smyckenålar med profilerade knopp och länk (6:5 typ), beslag, (6:14 bältbeslag), små bronsringar, tjocka, fragment av en halvcylinderformad belsag till en övärdslik, fragment av en halsring (brons) med fåroramentik i ändan, järnbitar, mm.

År 1903 undersökte Heikel röset helt och hittade då vid det 1901 undersökta stället i en grop fyllt med kol och benbitar (brända?) ännu en bronsring (som hängde i ett rembeslag) två spjutspetsfrågn, frågn. av en skjöldbuckla, frågn. av brons, och järnföremål av obestämd art samt lite på sidan en doppsko.

I röset har begravits flere döda. Någon detaljkarta om undersökningen finns inte och man kan inte avgöra närmare hur ev. olika begravningar har legat i röset. Å andra sidan tre svärdslikor har hört åt tre män, och dessutom kan man tänka ev. några kvinnogravar i samma röse (halsringar mm) Slutdelen av folkvandringstiden.

~ 600 f.kr

usett 11:9
16:2
16:2
16:2

Museiverkets rapport från utgrävningen i Jonkaisbrännan

Junkaisbränna

A.O.Heikel 1901, 1903

KM 3975: 1-24

2463: 1-5

Ett stort röse, vars ursprungliga diameter torde ha överstigit ca 20 meter, men som under olika repriser har varit föremål för ”ombearbetning”, bl.a stenar har förts bort och stenar från närbelägna åkrar har kastats på röset. På södra delen av röset har hittats före Heikels undersökningar under olika tider:

Tre stycken svärdslicior (74-86 cm långa), fragment av betsel, en sköldbuckla, ett spänne med ringgarnityr och fasetterade knoppar. (4:8)

Vid sin undersökning 1901 hittade A.O. Heikel i kumlets södra del därtill: bl.a två knivar, en ev. tunnband av järn (av ett träkärl eller dyl.) fragmenter av en sköldbuckla, en spjutspets, pinsette i en järnring, en svärdsknopp av brons, ett likarmade spänne med profilerade ändar, två smyckenålar med profilerade knopp och länk (6:5 typ), beslag, (6:14 bältebeslag), små bronsringar, tjocka, fragment av en halvcylinderformad sidobeslag till en svärdslicia, fragm. av en halsring (brons) med fårornamentik i ändan, järnbitar, mm.

År 1903 undersökte Heikel röset helt och hittade då vid det 1901 undersökta stället i en grop fyllt med kol och benbitar (brända?) ännu en bronsring (som hängde i ett rembeslag) två spjutspetsfragment, fragment av en sköldbuckla, fragment av brons och järnföremål av obestämbar art samt lite på sidan en doppsko.

I röset har begravts flere döda. Någon detaljkarta om undersökningen finns inte och man kan inte avgöra närmare hur ev. olika begravningar har legat i röset. Å andra sidan tre svärdslicior har hört åt tre män, och dessutom kan man tänka ev. några kvinnogravar i samma röse (halsringar).

Slutdelen av folkvandringstiden.

före 600 talet

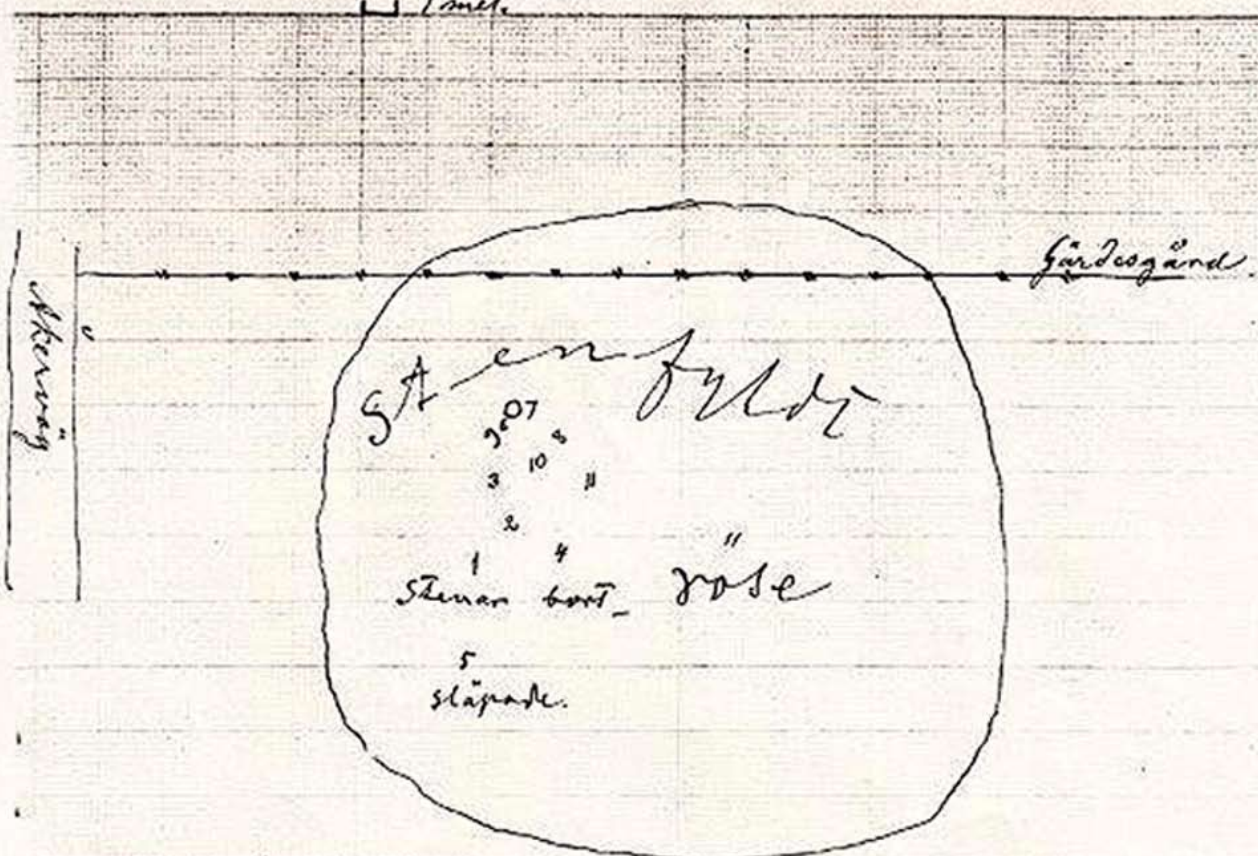
Siri Hagback erhöll rapporten av FM Mirja Miettinen på 1980-talet.

Rapporterna, som finns i Museiverket från 1900-talets början är mycket ofullständiga, men de ger ändå bra information om vem som gjorde undersökningen/ utgrävningen och om hur röset såg ut och vilka fynd, som kom fram.

Junkaröbränna stenröse i Malabo.

N:o 3975: 1-24.

1 m. m.

1. Kiltvinkupera
2. Vannemula.
3. Viikunruppi.
4. Solki
5. Viikunkeppale
6. Väiksi.
7. Pöytämaaton luv kivenlaakun alla,
joka oli 58 ltm. viikun ja luv.
8. Riikäänkärki.
9. Viikunpaleen.
10. Pöytä.
11. Helmen pöytä.

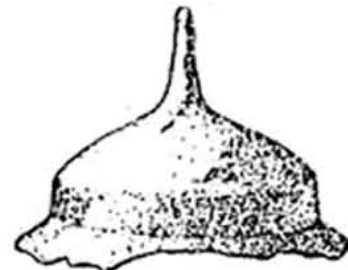

zinkarströmen

5. Malaks. Fund 54. Silb. $\frac{1}{4}$

zinkarströmen

7. Malaks. Fund 54. E. $\frac{3}{4}$

zinkarströmen

1. Malaks. Fund 54. E. $\frac{1}{4}$

zinkarströmen

Sköldbuckla: 3975:5

Jonkaisbränno 1901: Två tveeggade svärd. Nr 3975: 2, 3 böjt.

Sidans föremål är från Jonkaisbränno och
fotograferade vid Museiverket av © **Mikael Herrgård.**

Stor kniv 3975:8, spjutspets 3975:9, knivbit 3975:21, halsringsbitar: 3975:18,
spets av sköldbuckla: 3975:20.

Holkyxa, rembeslag, isbrodd och två föremål till: 4263:1–5.

Sidans föremål är från Jonkaisbränno och
fotograferade vid Museiverket av © **Mikael Herrgård**.